

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy M. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania M. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 sierpnia 2018r. **nr** (...)(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego M. O. wynosi 124,80 % (sto dwadzieścia cztery i osiemdziesiąt dziesiątych procenta), a kapitał początkowy M. O. ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wynosi 177 480,71 zł (sto siedemdziesiąt siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych i siedemdziesiąt jeden groszy);

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz M. O. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 sierpnia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonego M. O. (O.) na dzień 1 stycznia 1999r.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez obliczenie kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego według faktycznych zarobków z lat 1972 – 1975 po uprzednim ich ustaleniu przed Sądem. Ubezpieczony wniósł również o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

decyzją zaskarżoną z 30 sierpnia 2018r. organ rentowy ustalił ubezpieczonemu M. O. urodzonemu (...) kapitał początkowy na dzień

1 stycznia 1999r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od 1 stycznia 1976r. do 31 grudnia 1985r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 101,48%. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 153 525,13 zł.

Ubezpieczony w okresie od 11 stycznia 1972r. do 28 kwietnia 1977r. był zatrudniony w KWK (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza pod ziemią.

Nie zachowała się dokumentacja płacowa, ani też karta zasiłkowa z lat 1972 - 1975 z tego okresu zatrudnienia.

Ubezpieczony pracował w tym czasie w Oddziale Remontowym pod ziemią. W 1977r. zawarł związek małżeński, a wcześniej mieszkał z rodzicami i z nimi prowadził gospodarstwo domowe.

Biegła sądowa z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego H. P. odtworzyła zarobki ubezpieczonego za lata jego zatrudnienia w KWK (...) 1972 -1975 na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego oraz przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych. Biegła ustaliła, że zarobki te wynosiły 1972 - 1975:

w 1972r. – 31 105 zł, w 1973r. – 40 651 zł, w 1974r. – 49 795 zł, w 1975r. – 52 237 zł. Najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonego obliczony z kolejnych 10 lat 1972 – 1981 wyniósł 124,93%, a wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. wyniosła 177 570,58 zł.

Przy odtwarzaniu potencjalnych wynagrodzeń za lata sporne biegła uwzględniła stawkę zasadniczą, wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy.

Sąd zasadniczo podzielił opinię biegłej sądowej H. P., po dokonaniu jej korekty w zakresie matematycznych wyliczeń jak w piśmie procesowym organu rentowego z 13 lutego 2019r., gdyż została ona sporządzona w oparciu o fachową i specjalistyczną wiedzę, zgodnie ze zleceniem Sądu, na podstawie całokształtu zgromadzonej w sprawie dokumentacji, a także przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych. Biegła w sposób czytelny i precyzyjny dokonała obliczeń, wskazując przy tym dokładnie na jakiej podstawie dokonała poszczególnych założeń. Z opinii tej, po korekcie j.w. wynika, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonego wynosi 124,80% i został wyliczony z lat 1972 - 1981, a wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. wynosi 177 480,71 zł.

Poza zastrzeżeniami w zakresie matematycznych pomyłek jak w piśmie procesowym organu rentowego z 13 lutego 2019r., organ ten nie kwestionował opinii biegłej i również ubezpieczony nie zgłosił względem niej żadnych zastrzeżeń. Na rozprawie 28 lutego 2019r. pełnomocnik ubezpieczonego oświadczył, że nie kwestionuje opinii biegłej sądowej i zgadza się z korektami dokonanymi przez organ rentowy.

/ dowód z: akt ZUS, dokumentacji osobowej ubezpieczonego, opinii biegłej sądowej H. P., zeznań ubezpieczonego /

Sąd zważył, co następuje:

odwołanie ubezpieczonego M. O. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 174 ust.1 i 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2018r., poz.1270) kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 15 ust 1 ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W myśl ust. 6 na wniosek ubezpieczonego, podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Z kolei zgodnie z ust. 2a jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe , co ma zastosowanie przy obliczaniu kapitału początkowego określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu).

Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi być udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja dotycząca konkretnego pracownika stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym, a nie np. zeznania świadków, twierdzenia ubezpieczonego, gdy stosunek pracy ma charakter indywidualny, określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007r. I UK 36/07, Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego H. P. celem ustalenia na podstawie dokumentacji osobowej i obowiązujących przepisów płacowych, potencjalnego wynagrodzenia ubezpieczonego M. O. za lata zatrudnienia w KWK (...) 1972 - 1975, co do których nie zachowała się dokumentacja zarobkowa, a następnie wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wartości tego kapitału na dzień 1 stycznia 1999r.

Z opinii biegłej, którą Sąd uznał za miarodajną w sprawie, po dokonaniu jej korekty zgodnie z pismem organu rentowego z 13 lutego 2019r. wynika jednoznacznie, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości kapitału początkowego wynosi 124,80% i został obliczony z lat 1972-1981 oraz wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. wynosi 177 480,71 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz.U. z 2018r. poz.265).

(-) SSO Grzegorz Tyrka